

DETROITO ŽINIOS

KĄ SAKĖ FORDO DARBININKAS

Susitikau aną vakarą Fordo darbininką. Pradėjome kalbėti įvairiais klausimais. Palietėme būsimus rinkimus, aukštų kainų klausimą ir kitus dalykus. Mano pažystamas buvo susirūpinęs daugiausiai vienu klausimu, tai yra, savo unijos konvencija, kuri įvyks Atlantic City lapkričio 10 d. Jis klausia mane ar aš pažystu lietuvių dirbančių Fordui. Jei taip, tai, sako, "Pasakyk jiems, kad lankyti susirinkimus ir padėtu mums "aplinkyti" uniją nuo tokių, kaip Walter Reuther."

Toliau mano draugas man pradėjo pasakoti kaip Reuther tarnauja ne darbininkams, bet kompanijoms. Jis stoja už "speed-up" sistemą, kuri darbininko sveikatą pakerta ir kuri veda prie bedarbės, nes kada darbininkai skubiai dirbdami pridriba produktų, tada žirbtuvės užsidaro.

Jis man pasakojo ir kitus Reutherio griekius, bet jų visų čia negaliu išdėstyti, tik atsiskirdamas su savo draugu prižadėjau paraginti pas Fordą dirbančius lietuvius būti gerais unijistais ir lankyti unijų susirinkimus, ir pamaniau, kad bus geriausiai tai padaryti parašant ir "Vilni". Dabar, prieš automobilijų darbininkų konvenciją, eis rinkimai delegatų, tad bus svarbu rinkti tokius delegatus, kurie žino Reutherio ir jo draugų darbus ir žino už kuriuos balsuoti.

Visi žinome gerai, kad unija ant tiek bus gera, ant kiek eiliniai nariai lankys susirinkimus ir patys unijos reikalus svarstys. Tad visi Fordo darbininkai, pasikaitę ši mano paraginiama, nusitarė būti gerais unijistais ir lankyti susirinkimus.

Sąpos Darbininkas.

Moteryų Pažangos Klubo Choro Reikalai

Klubo susirinkimas įvyko 17 d. šio mėnesio. Labai maži narių teatsilankė. Pirmininkaujant U. Kasparienė, kaip ir paprastai skaitytas protokolas ir išduoti valdybos raportai. Protokolas ir raportai priimti.

Diskutuota žiemos sezono parengimai. Nutarta lapkričio mėnesį turėti vakariene, o kovo mėnesį koncertą. Tikimės turėti Clevelando Chora.

Vienas iš svarbiųjų nutarimų, tai organizuoti vaikų klubų mokyklėle. Tam darbai apsiėmė mūsų veiklios draugės O. Demaskienė ir N. Astrauskienė. Tai tiek apie mūsų taip neskaitydama, mizerą susirinkimą.

Mūsų klubie priklauso arti du šimtai narių, didžiulio, galima sakyti, tik antoperios. Kas nors prirašė, užsimoka per kitas ir jau klubietės. O kad eis į susirinkimus, rūpintis klubo reikalais, tai jau kitas klausimas.

Aš noriu atkreipti draugų klubiečių atydą, kad jos pagalytų kas yra klubas ar organizacija. Kaip gali pasilaikyti klubas ar organizacija, jei mes nelankome susirinkimų ir neveikiame? Kas iš tokio priklausymo, kad nei syki į metus nesilanko susirinkimuose. Jūs tik girdite, kad eina tokis dalykas kaip susirinkimas, bet pačios nematote. Argi nei tiek neįvertinat, kad nors retkarčiais ateit ir pamatyti kaip mūsų draugės išrodo, kaip jos tą susirinkimą veda? Aš manau, kad užtektinai ilgai gyvenat ant svieto, kad tą žinoti, bet nepaisot, taip sau leidžiat laiką pas pečiu. O dar nekurius draugės klubietės seniau buvo valdyboje, dirbo dėl klubo, gerai organizacijos

reikalus supranta. Bet per porą pastarųjų metų taip retai telanko susirinkimus, gal du ar tris sykius į metus. Niekur ir niekuom neprisidėda su darbu, o tik kalba, kad choras nereikalingas. Pagal žinias išroka vima, tai ir klubas jau nereikalingas. Nes jei būtų reikalingas, tai lankytumėt susirinkimus.

Draugės klubietės, reikia pagalyti ir pradėti daugiau darbuotis, lankyti susirinkimus. Reikia mesti agitaciją prieš chorą. Choristės gražiai darbuojasi. Pereitose pamokose jau turėjome 18 dainininkių. Tik dar mūsų žvaigždės, mūsų svarbios dainininkės negrįžo į chorą.

U. Palevičienė ir E. Zigmantienė, mes jus laukiame, mes pasitikime, kad jūs nesuvisile mite mūsų. Būkit sekandiose pamokose. Mes labai laukiame ir naujų narių. Mūsų pamokos įvyksta kiekvieno ketvero vakarą, 4097 Porter st., 7:30 val. vakare.

Mūsų choras tai visos mūsų veikimo centras moterų tarpe. Netekę choro mes visai paurtume. Mūsų klubas nei tiek negalėtų veikti choro neturint. Meskit iš galvos tą mintį, kad choras nereikalingas, o padėkite choristėms ir pačios, kurios galite, stokit į chorą. Laukiame jūsų talkos. Būkit visos sekandiam susirinkime, kuris įvyks 15 d. kito mėnesio. Bus dar pranešta ir vėliau.

Klubo Korespondentė.

Amerika Turi 700 Orlaivių Japonijoje

NAGOJA. — Amerikos Armija turi 700 orlaivių įvairios Japonijos dalyse. Jie daugiausia atlieka patuliviavimo pareigas.

Gaisras Padarė \$40,000 Nuostolių

LINCOLN, ILL. — Užsidegus grūdų elevatoriui (sandėliui), Lawndale miestyje, padaryta nuostolių už \$40,000.

Automobilistų unijos vice-prezidentas R. J. Thomas ir Henry Wallace maršuoja priekyje CIO unijistų parado Detroito Darbo Dienos demonstracijoje. Wallace'ui unijistai pasiūlė važiuoti automobiliu, bet jis atsisakė ir maršavo pėkščias į Cadillac Aikštę, kur pasakė ugningą kalbą. (Federated Pictures)

PROGA IŠRINKTI DARBININKAM PIRMIANČIUS Į MIESTO TARYBĄ

Organizuoti darbininkai, abiejų unijų, CIO ir AFL, nariai numato, kad ateinančiuose rinkimuose, kada bus renkami Miesto Tarybos nariai, bus tikrai puiki proga išrinkti nemažą skaitlių pažangių žmonių. Iš dabartinių Miesto Tarybos narių nemažs skaitlius šį kartą nekandidatuoja: vieni susilaukė aštrios kritikos iš piliečių, vienas dėl senatvės, kitas kandidatuoja į majorus. Iš devynių kaunsilmanų tik keturi ar penki nusitarė vėl kandidatuoti.

Apart unijistų, kuriems užtikrinta organizuotų darbininkų parama, nekurię kandidatuoja pirmu kartu, pasitikėdami, kad unijos juos indorsuos prieš rinkimus, kurie įvyks lapkričio 4-tą. Vėliau pasirodys ar unijos rems iš jų bent vieną ar ne.

Trys CIO nariai, kuriems jau dabar užtikrinta CIO parama, yra šie: Senatorius Stanley Nowak, narys Packard Local 190, United Auto Workers, CIO; Tracy Doll, Wayne County CIO Council prezidentas, narys Hudson Local 154 (UAW-CIO), ir adv. George Edwards, dabartinės Miesto Tarybos prezidentas ir narys West Side Local 174 (UAW-CIO).

Už šiuos tris kandidatus smarkiai darbuojasi CIO unijos. AFL unija užtikrino paramą savo dviem nariams, būtent: Dabartinis kaunsilmanas Fred Castator, narys Amalgamated Assn. Street Electric Railway & Motor Coach Employees (AFL), ir James Gibson, vice-prezidentas Detroit & Wayne County Federation of Labor, narys Elevator Constructors Local 36. Jis yra to lokalo biznio, manadžeris.

Manoma, kad nominacijos praėjus abi unijos susikoncentruos visas jėgas, kad išrinktų unijistus į Miesto Tarybą. Prie to eina ma ir numatoma kad abi unijos nusitars veikti išvien.

Gerai susiorientavus visiems pažangiems piliečiams, numatoma proga išrinkti į Miesto Tarybą tokius narius, kurie kovos už darbo žmonių reikalus. Reikia tik visiems piliečiam suprasti kaip svarbu turėti miesto valdžio pažangius žmones, šiek tiek padirbėti nuo dabar iki rinkimų. Svarbu taipgi dalyvauti nominacijose spalio (Oct.) 7 d. Raginu visus lietuvius kiek galint pasidarbuoti. Unijistas.

Svarbus Pranešimas

Rugsėjo 27 d., 7:30 val. vakare, Draugijų svietainėje, 4097 Porter street, Liaudies Teatro Kuopa šaukia specialią susirinkimą.

Norime atkreipti visų Liaudies Teatro narių atydą į šio susirinkimo svarbą. Kuopos valdyba apleidžia Detroitą ir šiame susirinkime teks išrinkti naują valdybą. Jeigu nariai nedalyvaus šiame susirinkime, tai kuopa bus panaikinta sulgyk konstitucijos patvarkymo. VALDYBA.

Turime Rūpintis Miesto Rinkimais

Dabartinio laiku mes visi Detroito lietuvių turime kreipti atydą į būsiančias miesto valdybos nominacijas, kurios įvyks spalio (Oct.) 7 d. Visos unijos eina išvien, kaip tai UAW-CIO ir AFL. Jos susitarė statyti kandidatodus (unijistus) į miesto valdybą ir Wayne County teisėjus. Prie to darbo yra prisidėjęs didžiulis Fordo lokalas No. 600, kuris narių turi, 100,000. Tarp UAW-CIO ir AFL nebuvo jokių ginčų, nusitarė veikti išvien. Labai geras darbas ir eina sekmingai.

Na, o kur mūsų progresyvės draugijos, kaip tai LLD 52 kp. ir LDS 21 kp., Pažangos Moterų Klubas? Ką veikia tame klausime? Kur mūsų garsoji jaunųjų 208 kuopa? Ar jau pradėsim judėti, veikti? Na, ir Aido Choras turi prisidėti prie to veikimo. Visi turim stoti prie svarbaus darbo.

Detroito reakcininkai rėkauja, kad dangus su žeme maišosi, kad jau komunizmas atėjo į Detroitą. Mat, kad unijos stato kandidatus, tai jiems komunizmas.

Detroito lietuvių, subruskim daugiau veikti politiniam darbe. Svarbiausias darbas dabar tai rengti prakalbas ir diskusijas rinkimų klausime. Atėjus balsavimams turime remti ir balsuoti už pažangius kandidatus, kuriuos stato unijos. D. Kumštis.

Didelė dalis Australijos gyventojų yra įvairių kriminalinių nusikaltėlių aniniai. Per šimtmetį beveik britai siuntė į naujai atrastą Australijos Naujosios Valijos sritį visus savo sunkesnius nusikaltėlius. Ten jie nebuvo laikomi kalėjime, bet buvo paleisti ir tapo talingais kolonistais.

išvažiavime, norinčių prisidėti panašiai kaip minėti draugai jau padarė. Dar turime priminti, kad d-gė A. Sarkienė dėl išvažiavimo aukavo 4 kvortas kopūstų, organizatorius aukavo 5 strius, du svarus sviesto ir dar kai ką. Sirdingiausiai ačiū ištariame aukautojams. Matant kokią didelę paramą sukėlė mūsų organizacijos centrai, mums visiems iš to yra didžiausias džiaugsmas ir malonumas. LLD Narys.

KAS NORS LAIMĖS KELIONĖ Į KUBĄ

Detroito išeinantis pažangiųjų liaudies savaitraštis "Michigan Herald" paskelbė naujų skaitytojų vaju ir tikisi už prenumeratas sukelti \$20,000. Vajus jau eina pasekmingai, kaip praneša vyriausias leidėjas Hugo Beiswenger.

"Michigan Herald" jau šiandien yra gana populiariskas savaitraštis tarpe Michigano darbininkų ir mažųjų ūkininkų. Nuo šių metų sausio mėnesio, kada išėjo pirmas numeris to savaitraščio, jis parodė griežtą nusistatymą ginti svarbiuosius darbininkų, mažųjų ūkininkų ir biuznerių reikalus, ir užtai įsigijo didelės įtakos tarp tų liaudies sluoksnių.

Beiswenger, antro pasaulinio karo veteranas, ragina visus pažangius Michigano piliečius prisidėti prie naujų skaitytojų vajaus. "Michigan valstijoj," sako jis, "mums specialiai reikalingas kovingas laikraštis, kuris kalba vardu darbo žmonių. Labai svarbu jį išplatinti tarpe tautinių grupių, nes jis specialiai užinteresuoja jaunimą, kurio daugė-

Sudanas, didžiulė teritorija į pietus nuo Egipto, yra kraštas apgyventas tautelėmis, kurios yra mišyns juodosios rasės negrų, semitinių arabų, chemitinių abisiniečių ir berberų bei taurėgų.

WASHINGTONAS. — Sen. Wayne Mors ragina ir republikonus ir demokratus bendrai kovoti prieš aukštą kainas.

lis savo spaudose neskaityto." Norint užsirašyti arba gauti daugiau informacijų apie minėtą vaju, galite kreiptis į savaitraščio raštinę: Michigan Herald, 2419 Grand River, Detroit 1, Michigano. Prenumerata \$3 metams; \$2 už pusę metų.

Gavęs arba gavusi daugiau pinigų šiam vajuje, gaus veltui kelionę į Kubą.

Skaitantis.

A. M. KISONO
APTEIKA
DRUG STORE
Geriamasis Viena Receptų
Hindolmenai
ir Visokių Vaisių Pirkimul.
8910 Jos. Campan
Detroit, Mich.

Dr. M. D. Palevich
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS:
2-4 ir 6-8 val. vakare.
Sekmadieniais nuo 9 iki 12 ryto.
8733 JOS. CAMPAU
Tel. Trinity 2-1638

Lietuvis Dantistas
Dr. James Tyson
14665 Forrer Ave.
Detroit, Mich.
Telephone:
VERMONT 6-6792

Lietuviai Ūkininkai!
Jeigu jūs turit parluoti javų, grūdų, kiaušinių, gabenkite pas
ALEX LAPENAS
Scottville, Mich.
Geriausias Malūnas Scottville
Sumala Gyvuliams pašarų, pridedant kas reikalinga
Pas Lapeną galite gaut visokių miltų
Skubus Patarnavimas

DETROITO DARBININKŲ
Kooperatyvo Valgykla — Restaurant
Pirmas Skyrius: 2934 Yemans St., Hamtramck, Mich.
Atidarymas nuo 5 val. rylio iki 11 val. vakaro.
Antras Skyrius: 9238 Jos. Campan, Hamtramck, Mich.
Atidarymas dienos ir naktė.
MUSU OBALINIS: ŠVIETIAS IR SVEIKAS MAISTAS
Suaugusiems ne pelnai, o plitoni kooperatyvo judėjimui.
Dėl gero ir skanaus maisto susitokite čionai.

KVIETKININKAS
F. Locniskar
Kvietkos Visokiems Reikalams
Paruođiamam Palmas
Mes išpildome gėlių užakymus telegrama visur Jungtinėse Valstijose.
3276 Michigan Avenue
Tel. Lafayette 1985

LIETUVIŠKA CEVYRŲ KRAUTUVĖ
WALK-MORE SHOE STORE
Pasirinkimas Visai Seimynai —
Florsheim ir Overglobe Rūšys
OVERGLOBE CEVYRŲ
Moteriems Pasipušimui
Cevyrai
5432 W. Vernor Highway
Detroit, Mich.

Neužmirštinas Atminimas

Ispanijos Žemė, Jusų Paminklas, Jus Dengia

(Tąsa)

Leidiny "Ispanijos Respublikos Frontuose" išleistas lietuvių kovotojų Francūzijos stovykloje Camp de Gurs 1939-tais metais, paduoda sekamą sąrašą žuvusių Ispanijoje lietuvių. Kaip pažymi patys leidėjai, tas sąrašas negali būti skaitomas pilnu, kadangi nemažai lietuvių, ypatingai ispaniškai mokėjusių, vietoje tarptautinės brigados, kovoję grynai ispaniškose vienuose, ir jų likimas dažniausiai liko nežinomas.

1. Seka sąrašas: 1. Räckauskas Stasys, darbininkas, atvykęs iš Argentinos, priklausė 12-tai tarptautinei brigadai. Žuvo liepos mėnesio 12 d., 1937-tais metais, Huescos fronte.

2. Valius Adolfas, mechanikas, atvykęs iš Argentinos, dirbo garaže Albacetėje. Vėliau stojo tarptautinėn brigadon (13-ton). Žuvo vasario 16-tą, 1938 metais, Extramaduros fronte.

3. Pralgauskas Vincas, atvykęs iš Brazilijos, dirbo kariškose dirbtuvėse Albacetėje. Vėliau stojo 13-ton tarptautinėn brigadon. Žuvo vasario 16-tą Extramaduros fronte.

4. Pivorčinas Pranas, vilnietis, kilęs iš ūkininkų šeimos, atvykęs iš Argentinos. Priklausė 12-tai tarptautinei brigadai. Sunkiai sužeistas Ebro fronte, mirė ligoninėje.

5. Šilenskis Antanas, kilęs iš neturtingos valstiečių šeimos, atvykęs iš Argentinos. Priklausė 129-tai tarptautinei brigadai. Žuvo balandžio antrą dieną, 1938-tais metais, prie Morellos, kuomet italų fašistiniai tankai apsupo jo kuopos pozicijas.

6. Misikevičius Julius (Julmis), žurnalistas, "Lietuvos Žinių" ir "Mūsų Jaunimo" bendradarbis, atvykęs iš Lietuvos, taip pat priklausė 129-tai brigadai. Žuvo, kaip ir viršminėtas, balandžio 2 d., 1938 m., apsupus italų tankams jų kuopą.

7. Vileita Mykolas, metalurgijos darbininkas, vilnietis, atvykęs iš Argentinos. Priklausė 13-tai tarptautinei brigadai. Žuvo nuo mirties svedinio sproginio rugsėjo 21 d., 1938 m., Sierra de Pandola kalnuose, Ebro fronte.

8. Palubeckas Pranas, kilęs iš smulkių valstiečių šeimos, atvykęs iš Lietuvos (ūkininkų streiko metu). Priklausė 15-tai tarptautinei brigadai. Sunkiai sužeistas Jaramos fronte, Madrido ligoninėje mirė.

9. Marcinkus Antanas, kilęs iš valstiečių šeimos, atvykęs iš Argentinos. Priklausė 13-tai tarptautinei brigadai, Adomo Micevičiaus vardo batalionui. Žuvo rugsėjo 22-tą, 1938 m., Ebro fronte.

10. Slavinas Edvardas, jaunas vyrukas, atvykęs iš Francūzijos, priklausė 45

divizijos smogiamajam batalionui. Žuvo rugsėjo 19-tą, 1938 metais, Sierra Cabals kalnuose, Ebro fronte.

11. Strazdas, atvykęs iš Lietuvos, priklausė 11-tai tarptautinei brigadai. Sofaris. Žuvo Teruelio ofensyvos metu 1937 metų gale.

12. Mazurka Antanas, atvykęs iš Amerikos Jungtinių Valstijų. Žuvo Aragono fronte, prie Caspe.

13. Baublys Julius, taigpi atvykęs iš Amerikos J. V. Žuvo Aragono fronte.

14. Aksonis Bolius, atvykęs iš Kanados.

15. Grigorievičius Pranas, atvykęs iš Kanados. Sužeistas Teruelio fronte, mirė ligoninėje Benicasime.

Salia tų leidiny paduoda dar kelius, kurie dingę be žinios arba buvo patekę be laisvės, bet kurių likimas tuo laiku dar nebuvo žinomas.

(Galas)

Žinutės iš Pittsburgho

Rugsėjo 7 d. atsituvo mėnesinis susirinkimas LDS 160 kuopos, savajame name, 1320 Medley st. Nepribuvo turto raštininkas ir išdininikas, tai duokles išrinko užrašų raštininkas.

Buvo skaityti laiškei iš centro, ir nuo Piliėtinę Teisių Gynimo Kongreso. Pastarajam iš kuopos išdo paaukota \$25 ir ant vietos nariai dar suaukėjo \$650. Gera parama.

Rugsėjo 14 d. įvyko bendras posėdis LLD ir LDS apskričių valdybų. Plačiai aptarus nutarta, kad sausio mėnesį suauktai konferencijai, taigpi surengti gera vakariene. Tikietus padaryti išanksto ir gerai išplatinai. Nutarta sukelti organizacinę veiklai pinigų ir taigpi paramai dienraščio "Laisvės". Sekamas komitetų posėdis įvyks 16 d. lapkričio.

Pittsburgho centre, ant Monongahela upės, įvyko didelis sproginas ant ekskursinio laivo. Nelaimėje žuvo 3 žmonės, apie 14 dar yra apdegintų ligoninėje. Sprogimas buvo taip didelis, kad aplinkui namų langai išbūrėjo. Nelaimė įvyko tada, kada ant laivo buvo tik jo darbininkai. Paprastai, laike ekskursijų šis laivas veždavo apie 2,000 žmonių.

Streikavo gelžkelių darbininkai—inžinieriai ir "tramenikai". Streike buvo arti 2,000 darbininkų. Streikas pailietė geležies išdirbystes Carnegie-Illinois, kur dirba apie 3,500 darbininkų. Ten darbas turėjo sustoti. Vėliau gelžkelių kompanija turėjo nusileisti, pakelti darbininkams po 15 centų į valandą ir streikas baigėsi.

Truputis apie piknikus. Pamenai, kad pirmą Pirmo

RICE FOR THE STARVING

Rice donated by the Philippine Relief and Rehabilitation Administration is delivered by two American Red Cross representatives to some abandoned 75 miles north of Manila. Head man "Steno" Kidooro Laxmanas (in sun helmet) attained the rank of Honorary Lieutenant Colonel, U. S. Army, during the war. He helped save the lives of 11 American refugees.

jo Pasaulinio Karo ir laike jo draugystės laikydavo gerus piknikus. Tais laikais turėdavo tiktai minkštų gėrimų ir šaltakosės (aiskrymo), bet sutraukdavo daug žmonių. Ypatingai tas buvo praktikuojama Courtney, Pa., lietuvių. Būdavo piknikuose jauni ir seni smagūs, žaidžia, traukia virvę, su užrištomis akimis bent 50 žingsnių eidavo "užmušti kaizerį".

Dabar mūsų piknikuose yra įvesta mada aptarnauti stipriais gėrimais, būna šokiai, pasilinksminimas ir žaislai išnyksta. Vietoje pakvėpavus tyru oru, pasilinksminus, pasidžiaugus gamtos grožiu, tui daugelis grįžta apsvaigusiomis galvomis, o kurie prie gėrimo ir šokių nelinkę, tai nepaiso ir pikniku. Kažin, ar ne laikas pagalvoti ir parbandyti surengti senoviškos rūšies piknikų ir išvažiavimų?

D. P. Lekavičius.

Suorganizavo PAC Lietuvių Klubą

Boston, Mass.—Rugsėjo 11 dieną atstovai nuo keturių lietuvių organizacijų laikė susirinkimą, plačiai aptarė nuolatinį kainų kilimą, reakcijos siautimą ir varžymą liaudies demokratinių teisių.

Nutarta suorganizuoti Progressive Citizens of America Lithuanian Club. Jo tikslas bus kovoti prieš aukštas kainas, kurios mus visus smaugia, ir už liaudies demokratines teises.

Prie šio klubo (centro) gali priklausyti organizacijos ir pavieniai asmenys, kas tik nori šiame darbe mums padėti. Mes kviečiame prie šio svarbaus darbo visus ir visas. Platesni informacijai galite gauti pas A. Dambrauską, 184 I St., So. Boston, Mass., žodžiu arba laišku.

A. Dambrauskas.

Roma.—Italijoje dabar egzistuoja maža partijėlė, kuri stoja už Sardinijos salos nepriklausomybę. Kaip yra žinoma, Italijoje ir Sicilijoje visuomet egzistavo judėjimas už separatinę Siciliją, bet tai pirmas kartas istorijoje, kad atsirastų Sardinijos separatistai.

FIORIELLO H. LA GUARDIA

(Pradžią 2-am pusl.) laidotuvių procesija turėjo eiti link Woodlawn kapu. Oficialūs pareigūnai siuntė savo užuojautos išreikškimus, Telegramos plaukė iš visur, nekrologai ir eulogijos mirgėjo ir toje spaudoje, kuri diena iš dienos LaGuardijos brangintus idealus niekina. Bet tikrai giliai ir nuosirdžiai lūdejo, tie, kurie telegramų paprastai nesuinteresuoję: cilinis gatvės žmogus.

Harleme negras, šveičiant klijanto batūs, sakė: "Aš klausydavau jo sekmadienų radijo programų, kuomet jis buvo mėras. Jos kartais buvo juokingos. Kai kas sakydavo, kad, naigi, mėrui tokie juokai apie vi-rimo receptus ir panašius dalykus netinka. Bet aš visuomet tikėjau, kad jis yra musiškis, paprastas žmogus. Juomi pasitiekiau. Fiorello buvo geras vyras..."

Fiorello buvo geras žmogus. Apie tai buvo sakoma ne vien New York'e. Jį prisiminė žmonės Jugoslavijoje ir Ukrainoje, Čekoslovakijoje, Belgijoje, žinoma, ir Italijoje.

Ir Flushing Meadows Jungtinių Tautų salėje, tuojau po žinios atėjimo, delegatai iš Rytų Europos kraštų vienas po kito stojo ir reišė savo šilumą užuojautą dėl buvusio UNRRA vedėjo mirties.

Ilga automobilių procesija vingiuoja link Woodlawn kapu. La Guardia palydį amžino poilsio vietą įvairių nusistatymų žmonės. Bet oratorijos jūroje aiškiausiai, nes nuosirdžiausiai kilo pareiškimai vėlionio draugų-pažangiečių, pareiškimai padaryti tik valandos po jo mirties.

Sakė jo ištikimas mokinys kongreso narys Marcantonio, vienintelis darbi-tis kongrese:

"Periode, kuomet drąsos vyrų yra taip mažai ir pažangiečių gretos retos, šis nuostolis dar labiau jaučiamas. Salis ir New York'o miestas skaudžiai pasigės šio vado..."

Sakė Wallace, tas fermerys iš Iowa, kuris buvo artimas šio New York'o italo draugas:

"Jis buvo spalvingiausia, labiausiai mylima figura Amerikos politikoje,

Reikia didelį aciu tarti ir publikai, kurį pagirtinai remia užsilaike, kas nepaprasta piknikuose; tam, aišku, patarnavo ta aplinka, kad čia visuomet dauguma sveatėnė sėdi, tai geriau ir kylaitsi ir programą pilydyt.

Mūsų visuomenininkas daktaras Kaškiaucius irgi gerai čia pasidarbovo, surinkdamas kelis šimtus parąsu po peticija nupigint pragyvenimą.

Vaidė Sietyno, širdingas draugis Lyros Choro, Lietuvos Draugui už paramą, darbininkams, komisijai ir publikai, kuri buvo tokia draugiška, maloni, nežūrint, kad ji buvo tarptautinė.

Albinas.

ir šis nuostolis yra didžiausias nuo 1945 metų balandžio 12-tos. Pirmą Rooseveltas, dabar Fiorello,—kovotojai mus palieka, kada jie labiausiai reikalingi, bet kova negali sustoti."

Ir New York'o valstijos Komunistų Partija pareiškime tuojau po LaGuardijos mirties sakė:

"Pasaulis prarado didį piliētį ir kovojantį žmonių drąsų čempioną ankstyvoje LaGuardijos mirtyje. Visuomet įsijungęs į kovą prieš skurdą, tamąs ir karą, jis laikėsi ilgi galo kaip vilties ir drąsos simbolis.

"Geriausis paminklas, kurį geros valios vyrai ir moterys gali pastatyti LaGuardijos atminčiai, yra sujungti pažangiečių jėgas ir tęsti jo teisėtą kovą už taikingą ir pažangią Ameriką taikingame ir pažangiam pasaulyje."

L.A.L. Choro Vakarelis

Los Angeles.—L. A. L. Choro vakarelis, surengtas per draugas A. ir J. Rudaičius, įvyko 6 d. rugpiūčio.

Visi labai gražiai pasilinksminom. Buvo skanių valgių gamintų d-gės Slesariūnienės ir trumpa programa, taigpi muzika šokiams.

Draugas Povilas Pupis, vienas iš seniausių choro narių, pašaukė visus prie tvarkos, pranešdamas, kad draugas Rudaitis, kuris šį parengimą surengė dėl choro, smarkiai susirgo ir nuvežtas į ligonbutį. Visi choristai linkėjo draugui Rudaičiui greit pasveikti ir vėl

Banditai įsiveržė į Mrs. Mary Treason butą, 507 W. 46 pl. Ten jie rado senukę Mrs. M. Burns, 85 metų. Banditai grasino nužudyti, jei ji banūdytų šauktis pagalbos. Išplėše saugiąją spintą ir išnešė \$1,800 pinigais ir \$177 vertės auksinių papuošalų.

Choro Korespondentas.

Banditai įsiveržė į Mrs. Mary Treason butą, 507 W. 46 pl. Ten jie rado senukę Mrs. M. Burns, 85 metų. Banditai grasino nužudyti, jei ji banūdytų šauktis pagalbos. Išplėše saugiąją spintą ir išnešė \$1,800 pinigais ir \$177 vertės auksinių papuošalų.

Choro Korespondentas.

Banditai įsiveržė į Mrs. Mary Treason butą, 507 W. 46 pl. Ten jie rado senukę Mrs. M. Burns, 85 metų. Banditai grasino nužudyti, jei ji banūdytų šauktis pagalbos. Išplėše saugiąją spintą ir išnešė \$1,800 pinigais ir \$177 vertės auksinių papuošalų.

Choro Korespondentas.

Banditai įsiveržė į Mrs. Mary Treason butą, 507 W. 46 pl. Ten jie rado senukę Mrs. M. Burns, 85 metų. Banditai grasino nužudyti, jei ji banūdytų šauktis pagalbos. Išplėše saugiąją spintą ir išnešė \$1,800 pinigais ir \$177 vertės auksinių papuošalų.

Choro Korespondentas.

Banditai įsiveržė į Mrs. Mary Treason butą, 507 W. 46 pl. Ten jie rado senukę Mrs. M. Burns, 85 metų. Banditai grasino nužudyti, jei ji banūdytų šauktis pagalbos. Išplėše saugiąją spintą ir išnešė \$1,800 pinigais ir \$177 vertės auksinių papuošalų.

Choro Korespondentas.

Banditai įsiveržė į Mrs. Mary Treason butą, 507 W. 46 pl. Ten jie rado senukę Mrs. M. Burns, 85 metų. Banditai grasino nužudyti, jei ji banūdytų šauktis pagalbos. Išplėše saugiąją spintą ir išnešė \$1,800 pinigais ir \$177 vertės auksinių papuošalų.

Choro Korespondentas.

Banditai įsiveržė į Mrs. Mary Treason butą, 507 W. 46 pl. Ten jie rado senukę Mrs. M. Burns, 85 metų. Banditai grasino nužudyti, jei ji banūdytų šauktis pagalbos. Išplėše saugiąją spintą ir išnešė \$1,800 pinigais ir \$177 vertės auksinių papuošalų.

Choro Korespondentas.

Banditai įsiveržė į Mrs. Mary Treason butą, 507 W. 46 pl. Ten jie rado senukę Mrs. M. Burns, 85 metų. Banditai grasino nužudyti, jei ji banūdytų šauktis pagalbos. Išplėše saugiąją spintą ir išnešė \$1,800 pinigais ir \$177 vertės auksinių papuošalų.

Choro Korespondentas.

Vilnies Vajus
Prasideda su pirma diena spalio (October) ir tęsis iki 31 dienos gruodžio.
Laiškus reikale "Vilnies" Vajaus organizacijoms ir pavieniams išsintūntijoms. Prašome organizacijas pirminame savo susirinkime išrinkti vajinikus, kurie rūpinsis gauti naujų skaitytojų ir seniams panaujins.
Šiuo laiku gavimas naujų skaitytojų yra vienas iš svarbiausių ir būtiniausių uždavinių. Todėl mes ir kreipiamės prie organizacijų ir pavienių prašydami visų širdingos taltkos.
Jei "Vilnis" per 27 metus nešė šviešą, kultūrą ir mokslą savo skaitytojams, tvirtino augimą organizacijų, kovoję prieš išnaudotojus, prieš fašistinį galybę ir kovoję už pastovią taiką, tai "Vilnis" užsitarnavo nuo kiekvieno skaitytojo gauti viena naują skaitytoją. Ir mes niei kiek neabejojame, kad kiekvienas viltietis ras būdą kaip ir kur gauti naują skaitytoją.
Prenumeratos kaina Chicagoje metams \$9, pusei metų \$4.75 Už Chicagoos ribų metams \$7, pusei metų \$3.75 Penktadienio Angliškas Skyrus metams \$3 Už Chicagoos ribų metams \$2.50.
Vajininkams Dovanos:
Už 5000 punktų \$100
Už 4500 punktų 90
Už 4000 punktų 80
Už 3500 punktų 70
Nuo 500 punktų iki 700 bus duodama prenumerata Visiems naujiems skaitytojams drosime knygu už \$1.50 dovanai.
Vilnies Adm.
3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

PRIEŠTARAVIMAI A.D.A. EILĖSE

“Nuosekleji Liberalai” Laikosi Dviejų Rusių Politikos Viduje ir Užsienyje

Americans for Democratic Action (ADA) pildomios valdybos posėdy, įvykęs čia praeitos savaitės paigoje parodė, kad ši taip vadinamą „nuosaikiųjų liberalų“ grupę yra galutinai susipainiojusį savo manevravime tarp bŕyimo liberalia jėga ir baimės būti reakcininkų apsaukta „raudona“.

Pasekoje to ADA, kaip prađžioje savo įsikūrimo, remia reakcinę užsienio politiką, nors vidaus klausimuose dažniausia paima pusiausilbercų stovį.

Remia Marshallo Planą
ADA vald. priėmė rezoliuciją, kurioje pilnai ir be sąlyginiai parėmė Marshallo planą ir tuomi Trumano doktrina. Rezoliucijoje, kurią suformavo Wilson Wyatt, tarp kito sakoma;

„Mes žūriame į Marshallo planą įknyntą programą kaip į absoliutinę būtenybę padėjimui pagrindo ekonominiai sveikam ir taikingam pasauliui... kaip būdą apsaugoti demokraciją civilizacijai Europoje nuo cenzūro ir totalitarizmo.“

Wyatt, Ickes, Eleanor Roosevelt ir kiti liberalai, kurie spiečiasi aplink ADA, tokiu būdu visai ignoravo faktą, kad Trumano doktrina ir jos atšaka Marshallo planas kaip tik ne demokratinę civilizaciją gelbsti, o juodžiausius reakcinius režimus. Įdomu, kad atskirai savo pareikšimuose ir raštuose eilė prie ADA artimų asmenų, ypatingai Eleanor Roosevelt ir Ickes, smerkė tam tikras mūsų užsienio politikos fazes. Bet organizaciniai ADA nedrįsta atsisotiti ant pažangios platformos užsienio reikalų klausimu.

Vidujinėje politikoje ADA bent daugumoje klausimų laikosi pažangesnio stovio, ypatingai kainų klausimu.

ADA dabar pakartotina savo rezoliucijoje reikalauja, kad kainų kontrolė būtų atsteigta, kad vėl būtų įvestas racionavimas ir kad valdžia ne žodžiais, kaip dabar, bet veiksmais sudrausnint šia monopolijas, kurios tiksliai sudaro trūkumus industrijoje dėl kainų kėlimo sumetimų.

ADA vadai nurodė, kad pirmas Amerikos žmonių uždavinys dabar yra sulaukyti kainų kilima. Tarp ADA vadų randasi eilė svarbių Roosevelto laikų valdžios pareigūnų, kurie darbuosi prie OPA, namų skyrių, racionavimo, produkcijos ir tt. Jie, kaip tai Wyatt (būtų skyriaus vedėjas), Hendersonas ir kiti, gal geriau negu bile kas šalyje, žino, kaip pragaistingai dabartinė Trumano vidaus politika stumia kraštą prie ekonominio krizio ir infliacijos.

Bet tie ADA vadai negali nežinoti, kad tie du dalykai, — užsienio ir vidaus politika, rišasi į vieną, kad negalima remti Trumano reakcinės politikos užsienio klausimais ir efektingai kovoti prieš jo reakcinę (arba neveiklumo) politiką vidaus klausimais.

Bet ADA liberalai, kurie atmetė PCA (Progressive Citizens of America) vienybės siūlymą, dabar žino, kad jeigu jie priimtų pažangią užsienio politikos taktiką, jie faktinai pripažintų, kad prie Wallace'o artima PCA per visą laiką laikėsi teisingo nusistatymo. ADA tada turėtų sutelkti savo jėgas po Wallace'o

vėliava. To jiems neleidžia asmeniškios ambicijos (tas ypatingai atatinka Ickeso atžvilgiu), ir taipgi lėpšiška baimė būti apsauktas raudonais.

Iš viso galima pasakyti, kad jeigu ADA ir ateityje savo taktikos nekeis, ji yra mirčiai pasmerkta organizacija. Jau dabar ji nevaidina jokios rolės kasdieniniame gyvenime. Jos prestyžas lieka neblogas, nes jos vadų eilėse yra didelis skaičius žinomų būvisių FDR bendradarbių. Bet organizacija negali išlaikyti ant skanbių vadų vardų.

Pasveikinkime Urguvajaus Lietuvių Laikraštį “Darbas”

Pietų Amerikoje, Urugvajaus lietuvių, jau penkioliki metai leidžia dvysavališką laikraštį “Darbas”. Jau penkioliki metai, kai tuom laikraščiu pažangieji Urguvajaus lietuvių triuškina supuvusį lietuvišką sovinišką paskleistą Pietų Amerikos lietuvių tarpe Smetonos agentų. “Darbo” iniciatyva buvo suauktas Pirmas Pietų Amerikos Lietuvių Suvažiavimas Montevidejuje praėjusiais metais, kuris nustatė Pietų Amerikos lietuviams pažangiam judėjimui gaires.

Šiandiena Urugvajaus lietuvių laikraštis “Darbas”, su nepalaužiamu ūpu kausasi prieš į Pietų Ameriką atbėgančius išvietintuosius. Gina Tarybų Lietuvos garbę Pietų Amerikoje. Tūkstantines lietuvių mases Pietų Amerikoje kuo nuosekliausiai informuoja, kas dedas Tarybų Lietuvoje.

Siemet, spalio 20 d., “Darbas” švenčia savo penkiolikos metų gyvavimo jubiliejų. Spalio 20 dieną “Darbas” padarys balansą savo nuveiktų darbų ir padarytosios naudos pažangiam Pietų Amerikos lietuvių judėjime.

Ta proga nekurię Chicago pažangieji lietuviai yra pasiręžę tą herojišką laik-

raštuką pasveikinti. Pasveikinti ji su finansine parama. Yra išleistas tam tikslui aukų lapas, kuris randasi pas drg. J. Bagdoną. Norintieji prisidėti prie tos chengiečių grupės, gerai būtų, kad kreiptumės pasminėtą draugą. Laiko nebe daug. Skubėkim!

Taipgi galima pasiūsty pasveikinimus ir tiesiog: “Darbo” sekanciu adresu: **Antonio Vaivutskas, Casilla de Correo 865, Montevideo — Uruguay.** (Antanas Vaivutskas yra “Darbo” redaktorius.) J. B.

BRIGHTON PARK LDS 76 Kp. Reikalai

Praeitais LDS 76 kuopos susirinkimas buvo skaitlingas. Visi nariai buvo gerame ūpe ir laukė komisijų raportų iš atsisuvusių išvažiavimų.

Maudynių puotos komisija raportavo, kad puota buvo pasekinga ir davė gražaus pelno.

Išvažiavimo komisija, kuri įvyko Dan Smith darže, raportavo, kad išvažiavimas visapusiai pavyko ir liko nemažai užd. rbio. Minėti išvažiavimai buvo bendrai rengti su LLD 104 kuopa.

**TŪSŲ
AUTO
REIKIA**

ISVALYMO VIDUJE dėl geriausio veikimo motoro. CISCO SOLVENT patalpinatas išradimus pralaima jėsu rūpinis — išvalo iš vidaus visokius atširus priekureimus ir pridūvūvus nešvarumus.

Sustokite pas mus, o mes pagelbėsime jums sugrąžinti jūsų motorui pirmąją jėgą su pagalba to stebėtinai gero valytojo — CISCO SOLVENT.

**CITIES SERVICE
OIL COMPANY**
3200 South Western Ave.
Chicago, Ill.

Beje, paskutiniame išvažiavime A. ir M. Sakalai, kurie turi Justice Park Gardens piknikams daržą, apdovanojė tą išvažiavimą su baneliu degtinis. Sakalai visada prisideda su parama pažangioms organizacijoms. Tad mes turėtume ir jų nepamiršti.

Baigiantis vasaros sezono parengimams, LDS 76 k. dar rengia pikniką, Dan Smith darže, rugsėjo 28 d. Piknike bus puiki muzika šokiams. Komisija parpino skanių užkandžių ir saldžių gėrimų. Tad prašome netik mūsų kuopos narių, bet ir abelnai pažangių organizacijų narius dalyvauti tame vasaros sezono užbaigimo piknike.

Beje, čia noriu priminti visiems LDS 76 kuopos nariams, kad mūsų kuopos sekretis susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 1 d., 2417 W. 43 st.

Būkite visi susirinkime. Prot. Sekr. P. D.

“Mėninių Pilytės”

Iš priežasties smarkaus lietaus pereitą sekmadienį, LMS Pirmos Apskrities ir chorų bendrai rengtas pik-

Marijona Valanas
po pirmu vyru Jokubaitis, po tėvais Novogrockaitis gyvena 311 S. Loomis St. mirė rugsėjo 24 d., 11:30 val. ryto, 1947 m. sulaukus pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, Zagarės parap. Kiblinų kaime. Amerikoje įgyveno 40 metų. Paliko našlėde: vyras Mike, sesuo Julia Ivanauskienė ir šeima, svogeris Ignacius, pusbroteris Frances Kundrotienė, vyras Kazimieras ir jų šeima, Stochių šeima, brolio dukta Christen ir jos šeima; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priešmėte prie L. Zagarių Klubu, Moterų Klubu North Sideje.

Kūnas palarvotas P. J. Ridikio koplyčioje, 3354 S. Halsted St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 27 d., 1:30 popiet. Iš koplyčios į Lietuvų Tautiškas kapines.

Visi A. A. Marijona Valanas gimines, draugai ir pažįstami susirinkti levičiamai dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai pagutinį patarnavimą.

Nušiode lieka: Vyras, sesuo, svogeris, pusbroteris, brolio dukta ir jų šeimos ir kitos gimines. Laidotuvių Direktorius P. J. Ridikas, tel. Yards 1419.

VEGEL'S TAVERN
NAUJOJ VIEJOJ
ALUS—VYNAS—LIKERIAI
SMAGI UZEIGA
CIA TIKRI DRAUGAI SUSIRENKA
3203 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Telefonas Calumet 5982

A. VEGEL
Savininkas

J. KAZLAUSKO UZEIGA
944 West 35th Place, Chicago, Ill.
Kampas Sangamon St. Telefonas Yards 7885
ATSILANKĘ NESIGALESENTE
JUOZAS ir MARCELA KAZLAUSKAI, Savininkai

nikas tapo nukeltas į 28 d. rugsėjo. Chorai, darbininkai, gaspadinės, visi rengėsi menininkų bendram piknike dalyvauti, Liberty darže, Willow Springs, Ill.

Roselandietis, Juozas Geguzius sako, kad užsisakė daug anglies keptimui avių (Bar-B-Q). Šokiam grieš Paivio orkestra.

Kviečiame visus Chicago ir apylinkės lietuvius dalyvauti menininkų piknike šį sekmadienį, Liberty darže.

Jeigu ir vėl lytu, tai visas menininkų parengimas persikeltų į Lietuvų Auditoriją, 3133 So. Halsted st. pradžia 2-ą val. po pietų.

URBA Gėlininkas
4180 Archer Avenue
Phone: Lafayette 5690 or 5870
Gėlės Mylimiems, Vestuvoms, Bankietams, Laidotuvėms ir Papuošinams

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS
KVIETKININKAS
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
Anthony B. Petkus
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Dvi Moderniškos Koplyčios Visų Patogumui
6812 S. Western Ave. Chicago 1410 S. 50th Avenue Cicero
Telefonas GROvehill 0142 Telefonas Town Hall 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviu

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicago's Laidotuvių Direkcijos Asociacijos
Turime Koplyčias.. Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNS
Phones: VIR. 6672-3
2314 WEST 23rd PLACE PHONES: VIR. 6672-3

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL.: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telefonas YARDS 1419

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE TEL. YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULMAN 9661

PETER P. GURSKIS
Mūsų Koplyčia Air-Conditioned
659 WEST 18th STREET TEL. SEELEY 5711
Vienas ir pusė bloko į rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusė.

**MENININKŲ
PIKNIKAS**
SEKMADIENI, RUGSĖJO 28 D.
LIBERTY GROVE
WILLOW SPRINGS, ILL.
Rengia Lietuvių Meno Sąjungos Pirmą Apskrities ir Chorai: LKM Choras, Aido Choras, Ex-Mainicrių Choras, Roselando Moterų Choras, Ciceros Moterų Choras ir Liaudies Teatro Grupė. Visi chorai pilny programą, tad programa bus įdomi.
Rinktinis orkestras šokiams
Kviečia visus dalyvauti šiame piknike Bendras Komitetas.
P. S. Jeigu pasitaikytų lietus parengimas įvyks Lietuvų Auditorijoje, 3133 South Halsted St. Pradžia 2 val. popiet.

